

Ovšem dalším předpokladem pro uplatnění nároku je, že muž nárok ten uplatňující není více v činné službě vojenské. To vyplývá z cit. § 1 zák. č. 41/22, který prikazuje ministerstvu soc. péče péči o vojiny ze stavu mužstva z činné služby vojenské propuštěné, z čehož ovšem jde, že muž, pokud aktivní službu koná, o péči tu, t. j. o požitky ucházeti se nemůže, třeba poraněním, nemocí neb zhoršením nemoci následkem služby vojenské pozbyl úplně nebo částečně způsobilosti k výdělku.

Z tohoto ustanovení zák. č. 41/22 plyne, že za událost, zakládající nárok na důchod invalidní ve smyslu § 28 odst. 2 zák. č. 142/20, nelze považovati poranění, nemoc vzniklou nebo zhoršenou následkem služby vojenské samu o sobě, nýbrž že k tomu přistoupiti musí ještě skutečnost, že muž byl z činné služby vojenské propuštěn. Vztáhne-li se tedy ustanovení § 28 odst. 2 na poválečné invalidy obdobně, jak předpisuje § 2 zák. č. 41/1922, nutno dospěti k názoru, že událostí nárok zakládající jest propuštění z činné služby vojenské, ježto muž teprve tím momentem nabyl možnosti nárok ten uplatňovati, jehož materiálním předpokladem jest ovšem, že následkem služby vojenské utrpěl poranění, získal nebo zhoršil si nemoc. Od toho dne počíná běžeti lhůta k uplatnění nároku podle § 28 odst. 2 a nelze počátek její posunovati dále, zejména ke dni superarbitrace vojenské, jak za to má stížnost. Neboť tato superarbitrace není podle žádného z cit. zákonů podmínkou vzniku nároku na požitky invalidní. Při poválečném invalidovi je podmínkou tou jen propuštění z činné služby vojenské, jež nemusí se krýti se superarbitrací. Na tom nic nemění poučení, které st-li bylo dáno vojenským úřadem při superarbitraci, poněvadž dáno bylo od úřadu, který o nároku st-le, resp. o jeho podmínkách podle zákona není oprávněn rozhodovat, nehledě ani k tomu, že v konkrétním případě poučení to dáno bylo již po čase, ve kterém podle výše uvedeného žádost bylo nutno podati, neměl-li nárok zaniknouti. Bylo tedy nutno stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

### Č. 12.215.

**Váleční poškození: \* Po uplynutí deseti let od přiznání prvního důchodu (§ 29 zák. č. 142/20 Sb.) nemá válečný invalida nároku na provedení opětné lékařské prohlídky z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle § 10 nař. č. 181/22 Sb.**

(Nález ze dne 14. prosince 1935 č. 20.171/35.)

Věc: Josef D. v B. (adv. JUDr. Ferdinand Pfeifer z Liberce) proti ministerstvu sociální péče o lékařskou prohlídku.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Výměrem z 21. srpna 1933 odmítl zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Praze st-lovu žádost o novou lékařskou prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu, podanou st-lem dne 21. července 1933, jako opožděnou. Odvolání zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím z těchto důvodů: »Podle § 29 odst. 3 zák. ze dne 20. února 1920 č. 142 Sb. ve znění zák. ze dne 25. ledna 1922 č. 39 Sb., podle § 10 vlád. nař. ze dne 8. června 1922 č. 181 Sb., jakož i podle vlád. nař. ze dne 7. prosince 1922 č. 363 Sb. může válečný poškozenec, jestliže se jeho zdra-



votní stav podstatně zhorší následkem události zakládající jeho nárok na důchod invalidní, požadovati přiměřené zvýšení svého důchodu, nejdéle však v době 10ti let od přiznání prvotního důchodu. O nároku st-le na důchod invalidní bylo po prvé rozhodnuto výměrem z 10. listopadu 1922 dne 1. prosince 1922 doručeným. Tento výměr stal se pravoplatným po proběhnutí 90ti denní stížnostní lhůty, počítajíc ode dne doručení. Zákonem stanovená desetiletá lhůta k podání žádosti o prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu počala běžeti ode dne právní moci prvního výměru, t. j. od 2. března 1923, a skončila dnem 2. března 1933. Ježto žádost byla st-lem podána dne 21. července 1933, tedy po uplynutí desetileté lhůty, nebylo žádosti té zemským úřadem pro péči o vál. poškozence právem vyhověno. K námitce st-lově, že byl posledně u lékařské prohlídky v roce 1931, takže lhůta 10 let od poslední prohlídky dosud neprošla, nelze přihlédnouti, ježto lhůta § 29/3 požitk. zák. počala běžeti — jak bylo již svrchu uvedeno — od právní moci prvního výměru o nároku st-lově na důchod. Pozdější prohlídky běh lhůty té nestaví ani nepřerušují. Tvrzení st-lovo, že se jeho zdravotní stav zhoršil teprve v poslední době, nepřichází vzhledem k prošlé lhůtě v úvahu. Námitka invalidova, že se měl hlásiti k nové prohlídce po dvou letech od poslední prohlídky, provedené v roce 1931, nemá významu, ježto v namítaném případě jde o interní stanovení lhůty k provedení revisní prohlídky, čímž však nikterak nemohla býti změněna zákonem stanovená lhůta, ve které invalida má nárok na prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu a zvýšení důchodu invalidního.«

Rozhoduje o stížnosti uvážil nss toto:

Zamítaje odvolání podané do výměru I. stolice poznamenal žal. úřad k jediné námitce v odvolání obsažené, že totiž st-l k nové prohlídce po dvou letech od poslední prohlídky provedené v r. 1931 se hlásil, ježto ve výměru po prohlídce té vydaném byl k tomu vyzván, že tato námitka nemá významu, ježto jde o interní stanovení lhůty ku provedení revisní prohlídky. Než žal. úřad nespokojil se tímto vyřízením stížnosti, nýbrž zabýval se znova otázkou, platí-li i pro žádost o prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu preklusivní lhůta § 29 odst. 3 zák. o pož. vál. poškozenců. Stížnost neopakuje více námitky v odvolání vznesené, nýbrž brojí proti názoru, že uvedená lhůta platí i pro žádosti o prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu a dovozuje nezákonnost nař. rozhodnutí tím, že lhůta ona pro žádosti o prohlídku pro zhoršení zdravotního stavu neplatí.

Nss neshledal stížnost důvodnou.

Stížnost nepopírá, že vál. poškozenec po uplynutí 10ti roků po prvotním přiznání důchodu nemá práva dožadovati se zvýšení důchodu na podkladě podstatného zhoršení svého zdravotního stavu. Domnívá se však, že nelze z toho dovozovati, že by po uplynutí této 10ti leté lhůty byla i žádost za novou lékařskou prohlídku nepřípustná, odůvodňujíc tento názor tím, že právo vál. poškozence, aby byl znovu lékařem prohlédnut, aby prohlídkou tou bylo zjištěno, nenastalo-li zhoršení jeho zdravotního stavu, je právem zcela zvláštním, odlišným od nároku vál. poškozence na důchod a s nárokem tím nespojitým. To dovozuje stížnost z toho, že nejen výše důchodu, nýbrž, jak tvrdí, také ještě různé



jiné nároky vál. poškozenec (na př. na udělení trafiky, udělení licence, poskytnutí půjčky a j.) jsou závislé na stupni výdělečné neschopnosti.

Nss nemohl těmto vývodům stížnosti přisvědčiti. Zákon č. 142/1920 ve znění zák. č. 39/1922 ustanovuje v § 26 odst. 3 toto: »... váleční poškozenec, jejichž nárok na důchod podle tohoto zákona závisí na snížení výdělečné schopnosti (§§ 8, 17, 25), jsou povinni, kdykoliv toho bude potřeba, podrobiti se lékařským prohlídkám. Podrobné předpisy budou vydány zvláštním nařízením.« Tyto předpisy byly pak vydány vlád. nařízením z 8. června 1922 č. 181 Sb., které ustanovuje v § 10: »... domnívá-li se vál. poškozenec, že jeho zdravotní stav se zhoršil v důsledku vojenské služby, konané za světové války, v době po vykonané lékařské prohlídce, může žádati u příslušné okresní úřadovny pro péči o vál. poškozenec o opětné provedení lékařské prohlídky podle předchozích předpisů (§ 29 odst. 3 zák.).« Již z toho se podává, že lékařské prohlídky slouží jedině účelu, aby řešena byla otázka snížení výdělečné schopnosti jakožto předběžná otázka pro rozhodnutí o nároku na požitky. Také uvedené nař. č. 181/1922 nemá ustanovení, z něhož dalo by se vyvoditi, že lékařská prohlídka měla by sloužiti ještě jinému účelu. Z toho však plyne, že lékařskou prohlídku je prováděti, když má býti rozhodováno o nároku na požitky vál. poškozeneců, a lze tudíž přiznati vál. poškozeneci právo, dožadovati se nové lékařské prohlídky pro zhoršení zdravotního stavu jen tehdy, má-li býti řešena otázka, přísluší-li mu nárok na požitky, resp. na zvýšení důchodu. Pro řešení této otázky musí ovšem býti lékařskou prohlídkou zjištěno, jaká je ztráta způsobilosti k výdělku a nastalo-li zhoršení. Nemá-li však vál. invalida již nároku, aby z důvodu zhoršení zdravotního stavu byl mu zvýšen důchod, ježto lhůta § 29 odst. 3 cit. zák. již prošla, pak nemá také nároku, aby z důvodu zhoršení zdravotního stavu byl znovu připuštěn k lékařské prohlídce.

Dovolává-li se stížnost na podporu svého stanoviska toho, že nejen nárok na požitky, nýbrž také jiné nároky válečných poškozeneců, na př. na přidělení trafiky, udělení licence a j., jsou závislé na výsledku lékařské prohlídky podle vlád. nař. č. 181/1922, sluší k tomu podotknouti, že zákony o vál. poškozenecích ani jiné zákony nedávají válečným poškozenecům nárok na udělení trafiky, licence atd., a proto těmito vývody stížnost správnost svého stanoviska dovoditi nemůže.

Z řečeného plyne, že žal. úřad nedopustil se nezákonnosti, když zamítl žádost st-ře o novou prohlídku lékařskou z důvodu, že byla podána po uplynutí 10leté lhůty § 29 odst. 3 zák. o pož. vál. poškozeneců. Že se nedopustil ani vytýkané vady, když nedal zdravotní stav st-lův zjistiti, je samozřejmo. Neboť zdravotní stav ten zjišťuje se právě lékařskou prohlídkou, o níž žal. úřad vyslovil, že o ni st-l žádal po uplynutí přípuštěné lhůty, takže nárok na ni zanikl.

#### Č. 12.216.

**Domovské právo:** \* Podle 2. odst. § 4 domovského zákona č. 105/1863 ř. z. jest v případě rozloučení obce ve dvě nebo více obcí